Πέμπτη, 16 Ιανουαρίου 2020

P9_TA(2020)0014

Εν εξελίξει ακροάσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ σχετικά με την Πολωνία και την Ουγγαρία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2020 σχετικά με τις εν εξελίξει ακροάσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ σχετικά με την Πολωνία και την Ουγγαρία (2020/2513(RSP))

(2021/C 270/10)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 2 και το άρθρο 7 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ),

— έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με πρόταση να κληθεί το Συμβούλιο να διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση ([1]),

— έχοντας υπόψη την αιτιολογημένη πρόταση της Επιτροπής της 20ης Δεκεμβρίου 2017 σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ σχετικά με το κράτος δικαίου στην Πολωνία: πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη διαπίστωση της ύπαρξης σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης του κράτους δικαίου από τη Δημοκρατία της Πολωνίας (COM(2017)0835),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Μαρτίου 2018 σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να ενεργοποιήσει το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ όσον αφορά την κατάσταση στην Πολωνία ([2]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την ποινικοποίηση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στην Πολωνία ([3]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Δεκεμβρίου 2019 σχετικά με τις δημόσιες διακρίσεις και τη ρητορική μίσους κατά των ατόμων ΛΟΑΔΜ, συμπεριλαμβανομένης της έννοιας των ζωνών χωρίς ΛΟΑΔΜ ([4]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Ιανουαρίου 2019 σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2017 ([5]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2016 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα ([6]),

— έχοντας υπόψη το νομοθετικό του ψήφισμα της 4ης Απριλίου 2019 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης στην περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη ([7]),

— έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

([1]) ΕΕ C 433 της 23.12.2019, σ. 66.
([2]) ΕΕ C 129 της 5.4.2019, σ. 13.
([3]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0058.
([4]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2019)0101.
([5]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0032.
([6]) ΕΕ C 215 της 19.6.2018, σ. 162.
([7]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0349.

Πέμπτη, 16 Ιανουαρίου 2020

— έχοντας υπόψη τις τυποποιημένες διαδικασίες για τις ακροάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, οι οποίες εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 18 Ιουλίου 2019,

— έχοντας υπόψη την έγκριση, στις 20 Δεκεμβρίου 2019, νομοσχεδίου από την Πολωνική Δίαιτα, με το οποίο θεσπίστηκε σειρά τροποποιήσεων στον νόμο περί των κοινών δικαστηρίων, στον νόμο περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου και σε ορισμένες άλλες πράξεις· έχοντας υπόψη το αίτημα της Πολωνικής Γερουσίας προς την Επιτροπή της Βενετίας να εκδώσει επείγουσα γνωμοδότηση για το εν λόγω νομοσχέδιο,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, και όπως αποτυπώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξίες αυτές, που είναι κοινές στα κράτη μέλη, και τις οποίες όλα τα κράτη μέλη έχουν ελεύθερα προσυπογράψει, αποτελούν το θεμέλιο των δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων που ζουν στην Ένωση·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από κράτος μέλος των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ δεν αφορά αποκλειστικά το συγκεκριμένο κράτος μέλος όπου συγκεκριμενοποιείται ο κίνδυνος, αλλά επηρεάζει και τα άλλα κράτη μέλη, την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ τους, την ίδια τη φύση της Ένωσης και τα δικαιώματα των πολιτών της βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ συνιστά προληπτικό στάδιο το οποίο παρέχει στην Ένωση τη δυνατότητα παρέμβασης σε περίπτωση σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης των κοινών αξιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προληπτική αυτή δράση προβλέπει τη διεξαγωγή διαλόγου με το εκάστοτε κράτος μέλος και αποσκοπεί στην αποφυγή της επιβολής ενδεχόμενων κυρώσεων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ ενεργοποιήθηκε από την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο σε σχέση με την Πολωνία και την Ουγγαρία, αντίστοιχα, μετά την διαπίστωση ύπαρξης σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο έχει μέχρι στιγμής διοργανώσει τρεις ακροάσεις για την Πολωνία και δύο ακροάσεις για την Ουγγαρία στο πλαίσιο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 11 Δεκεμβρίου 2019 η φινλανδική Προεδρία ζήτησε γραπτή εξήγηση σχετικά με εικαζόμενη παραβίαση από δημόσιο λειτουργό της ουγγρικής αντιπροσωπίας, σύμφωνα με το άρθρο 339 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το άρθρο 6 παράγραφος 1 του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με το απόρρητο των συνεδριάσεων·

1. λαμβάνει υπό σημείωση τις ακροάσεις που διοργάνωσε το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ για την αντιμετώπιση απειλών κατά των κοινών ευρωπαϊκών αξιών στην Πολωνία και την Ουγγαρία· σημειώνει με ανησυχία ότι οι ακροάσεις δεν οργανώνονται κατά τρόπο τακτικό, δομημένο και ανοικτό· καλεί την κροατική Προεδρία και τις λοιπές προσεχείς Προεδρίες να διοργανώνουν τακτικά ακροάσεις· υπογραμμίζει ότι οι ακροάσεις πρέπει να είναι αντικειμενικές, τεκμηριωμένες και διαφανείς και ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη πρέπει να συνεργάζονται καλόπιστα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ· συνιστά στο Συμβούλιο να απευθύνει συγκεκριμένες συστάσεις στα εν λόγω κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, σε συνέχεια των ακροάσεων, και να αναφέρει προθεσμίες για την εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων· επισημαίνει ότι η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών μπορεί να αποκατασταθεί μόνο αφού εξασφαλιστεί ο σεβασμός των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και καλεί το Συμβούλιο να ενεργήσει προς την κατεύθυνση αυτή· καλεί τα κράτη μέλη να σεβαστούν την υπεροχή του ενωσιακού δικαίου·

2. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι οι τυποποιημένες διαδικασίες για τις ακροάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ δεν εξασφαλίζουν την ίδια μεταχείριση για το Κοινοβούλιο όπως για την Επιτροπή και το ένα τρίτο των κρατών μελών για τους σκοπούς της υποβολής της αιτιολογημένης πρότασης· υπενθυμίζει ότι το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ προβλέπει ίσα δικαιώματα και διαδικαστικό καθεστώς για το ένα τρίτο των κρατών μελών, το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή όσον αφορά την κίνηση της διαδικασίας· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες της Φινλανδικής Προεδρίας να συμμετάσχει σε άτυπο διάλογο με το Κοινοβούλιο, πιστεύει όμως ότι ο άτυπος διάλογος δεν μπορεί να αντικαταστήσει την επίσημη παρουσίαση της αιτιολογημένης πρότασης στο Συμβούλιο· επιμένει ότι η πρόσκληση του Κοινοβουλίου σε επίσημη συνεδρίαση του Συμβουλίου εξακολουθεί να οφείλεται βάσει του δικαιώματος πρωτοβουλίας και την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς το Συμβούλιο, να ενημερώνεται άμεσα και διεξοδικά το Κοινοβούλιο σε κάθε στάδιο της διαδικασίας·

3. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι ακροάσεις δεν έχουν οδηγήσει ακόμη σε σημαντική πρόοδο από τα δύο εν λόγω κράτη μέλη όσον αφορά την αντιμετώπιση των σαφών κινδύνων σοβαρής παραβίασης των αξιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ· σημειώνει με ανησυχία ότι οι εκθέσεις και οι δηλώσεις της Επιτροπής και διεθνών οργανισμών, όπως ο ΟΗΕ, ο ΟΑΣΕ και το Συμβούλιο της Ευρώπης, δείχνουν ότι η κατάσταση τόσο στην Πολωνία όσο και στην Ουγγαρία έχει επιδεινωθεί από την έναρξη ισχύος του άρθρου 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ· επισημαίνει ότι η αδυναμία του Συμβουλίου να αξιοποιήσει αποτελεσματικά το άρθρο 7 ΣΕΕ συνεχίζει να υπονομεύει την ακεραιότητα των κοινών ευρωπαϊκών αξιών, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της αξιοπιστίας της Ένωσης στο σύνολό της· επαναλαμβάνει την θέση του σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να ενεργοποιήσει το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ για την κατάσταση στην Πολωνία, και την πρότασή του να κληθεί το Συμβούλιο να διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες θεμελιώνεται η Ένωση· καλεί, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο να διασφαλίσει ότι οι ακροάσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ εξετάζουν επίσης τις νέες εξελίξεις και αξιολογούν τους κινδύνους παραβιάσεων της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος, της ελευθερίας της έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, της ελευθερίας των τεχνών και των επιστημών, της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και του δικαιώματος στην ίση μεταχείριση· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει πλήρως τα διαθέσιμα εργαλεία για την αντιμετώπιση του σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από την Πολωνία και την Ουγγαρία των αξιών στις οποίες βασίζεται η Ένωση, ιδίως τις ταχείες διαδικασίες επί παραβάσει και τις αιτήσεις για τη λήψη προσωρινών μέτρων ενώπιον του Δικαστηρίου·

4. σημειώνει ότι η αιτιολογημένη πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το κράτος δικαίου στην Πολωνία έχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής· καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει το ζήτημα αυτό και άλλες καταγγελίες για παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Πολωνία στο πλαίσιο των ακροάσεών·

5. πιστεύει ότι, οι πρόσφατες εξελίξεις κατά τις εν εξελίξει ακροάσεις βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 ΣΕΕ, τονίζουν για μια ακόμη φορά την άμεση ανάγκη για έναν μηχανισμό της ΕΕ για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα (DRF), όπως προτείνεται από το Κοινοβούλιο, με τη μορφή διοργανικής συμφωνίας που θα απαρτίζεται από μια ετήσια ανεξάρτητη, τεκμηριωμένη, και χωρίς διακρίσεις ισότιμη αξιολόγηση της συμμόρφωσης όλων των κρατών μελών της ΕΕ με τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, και με ειδικές ανά χώρα συστάσεις, που θα συνοδεύεται από μια διακοινοβουλευτική συζήτηση και έναν μόνιμο κύκλο πολιτικής σε σχέση με τις DRF εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ· στο πλαίσιο αυτό, καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να ξεκινήσουν χωρίς καθυστέρηση διαπραγματεύσεις με το Κοινοβούλιο σχετικά με τη διοργανική συμφωνία σύμφωνα με το άρθρο 295 ΣΛΕΕ· επαναλαμβάνει ότι ο μηχανισμός πρέπει να συμπληρώνει και να ενισχύει αντί να αντικαθιστά τις τρέχουσες και μελλοντικές διαδικασίες δυνάμει του άρθρου 7 ΣΕΕ·

6. επαναλαμβάνει τη θέση του σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης στην περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, και καλεί το Συμβούλιο να ξεκινήσει διοργανικές διαπραγματεύσεις το δυνατόν συντομότερα·

7. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, στους Προέδρους, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια της Πολωνίας και της Ουγγαρίας, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών.